

BENDROJO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. sausio 13 d.*

Byloje T-362/08

IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH, įsteigta Hamburge (Vokietija), atstovaujama solisitoriaus S. Crosby ir advokato S. Santoro,

ieškovė,

palaikoma

Danijos Karalystės, atstovaujamos J. Bering Liisberg ir B. Weis Fogh,

Suomijos Respublikos, atstovaujamos iš pradžių J. Heliskoski, M. Pere ir H. Leppo, vėliau J. Heliskoski,

* Proceso kalba: anglų.

ir

Švedijos Karalystės, atstovaujamos K. Petkovska, A. Falk ir S. Johannesson,

įstojusių į bylą šalių,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą C. O'Reilly ir P. Costa de Oliveira,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti 2008 m. birželio 19 d. Komisijos sprendimą, kuriuo atsisakoma suteikti ieškovei galimybę susipažinti su Vokietijos valdžios institucijų Komisijai pateiktu dokumentu vykstant procedūrai dėl pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 102) saugomos vietovės statuso panaikinimo,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė E. Martins Ribeiro, teisėjai N. Wahl ir A. Dittrich (pranešėjas),
posėdžio sekretorius N. Rosner, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. balandžio 16 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

- 1 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331) apibrėžiami EB 255 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su šių institucijų dokumentais bendrieji principai, sąlygos ir apribojimai. Šis reglamentas taikomas nuo 2001 m. gruodžio 3 d.

- 2 Reglamento Nr. 1049/2001 2 straipsnyje numatyta:

„1. Bet kuris Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę, laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų, susipažinti su institucijų dokumentais.

<...>

3. Šis reglamentas taikomas visiems institucijos turimiems dokumentams, tai yra, jos parengtiems arba gautiems ir esantiems jos žinioje, susijusiems su visomis Europos Sąjungos veiklos sritimis.

<...>“

3 Reglamento Nr. 1049/2001 3 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente:

- a) „dokumentas“ – bet kuria forma (parašytas ant popieriaus, elektroninėje laikmenoje arba garso, vaizdo ar audiovizualiniame įrašė) pateiktas turinys, susijęs su į institucijos atsakomybės sferą įeinančia politika, veikla ir sprendimais;
- b) „trečioji šalis“ – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba kitas subjektas, nepriklausantis atitinkamai institucijai, įskaitant valstybes nares, kitas Bendrijos arba ne Bendrijos institucijas ir įstaigas bei trečiąsias šalis.“

4 Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje, kuriame nustatytos pirmiau nurodytos teisės susipažinti su dokumentais išimtyis, numatyta:

„1. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

a) visuomenės intereso, susijusio su:

- visuomenės saugumu,
- gynybos ir kariniais reikalais,
- tarptautiniais santykiais,
- Bendrijos arba valstybės narės finansine, pinigų ar ekonomine politika;

<...>

3. <...>

Galimybė susipažinti su dokumentu, kuriame pareikšta vidaus reikmėms skirta nuomonė, esanti svarstymų ir preliminarinių konsultacijų minimos institucijos viduje dalimi, nesuteikiama netgi po to, kai sprendimas jau yra priimtas, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

4. Kalbant apie trečiųjų šalių dokumentus, institucija konsultuojasi su trečiąja šalimi, siekdama nustatyti, ar taikytina išimtis, numatyta šio straipsnio 1 arba 2 dalyje, nebent būtų akivaizdu, kad dokumentas gali arba negali būti atskleistas.

5. Valstybė narė gali prašyti, kad institucija neatskleistų iš tos valstybės narės kilusio dokumento be jos išankstinio sutikimo.

6. Jei kuri nors iš išimčių yra taikoma tikrai kai kurioms dokumento dalims, likusios dokumento dalys yra išduodamos [atskleidžiamos].

7. Šio straipsnio 1–3 dalyse numatytos išimtys yra taikomos tikrai tokiam laikotarpiui, kai toks draudimas yra pateisinamas, atsižvelgiant į dokumento turinį. Išimtys gali galioti ne ilgiau kaip 30 metų. Kalbant apie dokumentus, kuriems išimtys galioja dėl privatumo ar komercinių interesų, taip pat slapto pobūdžio dokumentų atveju, išimtys, jei reikia, gali būti taikomos ir pasibaigus šiam laikotarpiui.“

5 Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnyje, skirtame slapto pobūdžio dokumentams tvarkyti, nustatyta:

„1. Slapto pobūdžio dokumentais yra laikomi iš institucijų arba jų įsteigtų agentūrų, iš valstybių narių, trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų kilę dokumentai, kurie, priklausomai nuo atitinkamos institucijos taisyklių, klasifikuojami kaip „TRÈS SECRET/TOP SECRET“ (YPATINGAI SLAPTI), „SECRET“ (SLAPTI) arba „CONFIDENTIEL“ (KONFIDENCIALŪS), ir kurie gina esminius Europos Sąjungos arba vienos ar daugiau valstybių narių interesus 4 straipsnio 1 dalies a punkte minimose srityse, ypač susijusius su visuomenės saugumu, gynyba ir kariniais reikalais.

2. Paraiškas dėl galimybės susipažinti su slapto pobūdžio dokumentais 7 ir 8 straipsniuose numatyta tvarka gali tvarkyti tikrai tie asmenys, kurie turi teisę susipažinti su tais dokumentais. Šie asmenys, nepažeisdami 11 straipsnio 2 dalies, taip pat

sprendžia, kurios su slapto pobūdžio dokumentais susijusios nuorodos, turi būti pateikiamos viešajame registre.

3. Slapto pobūdžio dokumentai registruojami registre ir išduodami tiktai esant dokumento parengėjo sutikimui.

<...>“

- 6 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 102) 6 straipsnio 4 dalyje numatyta:

„Jei, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, šis planas ar projektas vis dėlto privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, neatsižvelgti į visuomenės interesus [dėl įpareigojančių viršesnio visuomenės intereso priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio], valstybė narė imasi visų kompensacinių priemonių, būtinų bendram *Natura 2000* vientisumui apsaugoti. Apie patvirtintas kompensacines priemones ji praneša Komisijai.

Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas rūšis, vieninteliai argumentai, kuriuos galima pateikti, yra argumentai, susiję su žmonių sveikata ar sauga, su labai svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis arba kitomis, Komisijos nuomone, įpareigojančiomis priežastimis neatsižvelgti į visuomenės interesus [įpareigojančiomis viršesnio visuomenės intereso priežastimis].“

Ginčo aplinkybės

- 7 Ieškovė *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH* yra nevyriausybinė organizacija, veikianti gyvūnų gerovės ir gamtos apsaugos srityje.
- 8 Gavusi Direktyvos 92/43 6 straipsnio 4 dalies antra pastraipa pagrįstą Vokietijos Federacinės Respublikos prašymą, Europos Bendrijų Komisija 2000 m. balandžio 19 d. priėmė palankią nuomonę dėl pramoninio projekto vykdymo Mühlenberger Loch vietovėje, saugomoje pagal šią direktyvą. Šiuo projektu buvo numatyta išplėsti bendrovės D. gamyklą, kurioje būtų galutinai surenkamas orlaivis A3XX.
- 9 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijai skirtu laišku ieškovė pateikė paraišką dėl galimybės susipažinti su įvairiais dokumentais, kuriuos ši institucija gavo nagrinėdama minėtą pramoninį projektą, t. y. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Hamburgo miesto bei Vokietijos kanclerio korespondencija.
- 10 Manydama, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalimi jai buvo draudžiama atskleisti aptariamus dokumentus, Komisija 2002 m. kovo 26 d. priėmė sprendimą nesuteikti ieškovei galimybės susipažinti su tam tikrais dokumentais, gautais vykstant procedūrai, kurios pabaigoje ji priėmė savo 2000 m. balandžio 19 d. nuomonę.
- 11 2002 m. birželio 4 d. ieškovė pateikė Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai ieškinį siekdama, kad būtų panaikintas 2002 m. kovo 26 d. Komisijos sprendimas.

- 12 2004 m. lapkričio 30 d. Sprendimu *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds prieš Komisiją* (T-168/02, Rink. p. II-4135) Pirmosios instancijos teismas atmetė šį ieškinį kaip nepagrįstą.
- 13 2005 m. vasario 10 d. Švedijos Karalystė, kuri buvo įstojusi į minėtą bylą T-168/02 šalis, pateikė Teisingumo Teismui apeliacinį skundą dėl šioje byloje Pirmosios instancijos teismo priimto sprendimo.
- 14 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimu *Švedija prieš Komisiją* (C-64/05 P, Rink. p. I-11389) Teisingumo Teismas panaikino 12 punkte minėtą Sprendimą *IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds prieš Komisiją* bei 2002 m. kovo 26 d. Komisijos sprendimą.
- 15 Priėmus 14 punkte minėtą Sprendimą *Švedija prieš Komisiją*, ieškovė 2008 m. vasario 13 d. Komisijai skirtu laišku pakartojo savo prašymą suteikti galimybę susipažinti su nagrinėjant Mühlenberger Loch projektą šios institucijos gautais iš Vokietijos valdžios institucijų kilusiais dokumentais.
- 16 2008 m. vasario 20 d. laišku Komisija patvirtino, kad gavo 2008 m. vasario 13 d. ieškovės laišką.
- 17 2008 m. kovo 26 d. ieškovė paragino Komisiją atsakyti į jos 2008 m. vasario 13 d. prašymą.
- 18 2008 m. balandžio 7 d. laišku Komisija informavo ieškovę, kad su Vokietijos valdžios institucijomis buvo konsultuojamasi dėl prašomų dokumentų atskleidimo.

- 19 2008 m. balandžio 9 d. ieškovė dar kartą paragino Komisiją atsakyti į jos 2008 m. vasario 13 d. prašymą iki 2008 m. balandžio 22 d.
- 20 Kadangi iki šios datos Komisija atsakymo nepateikė, 2008 m. balandžio 29 d. laišku ieškovė pateikė pakartotinį prašymą.
- 21 2008 m. gegužės 19 d. Komisija laišku ieškovei patvirtino, kad gavo pakartotinį prašymą, ir nurodė, kad atsakymas jai bus pateiktas per Reglamente Nr. 1049/2001 numatytą terminą.
- 22 2008 m. birželio 19 d. Komisija priėmė sprendimą dėl ieškovės pakartotinio prašymo (toliau – ginčijamas sprendimas), apie kurį pastarajai buvo pranešta tą pačią dieną. Šiuo sprendimu Komisija atskleidė visus ieškovės prašytus dokumentus, t. y. aštuonis dokumentus, kilusius iš Hamburgo miesto ir Vokietijos Federacinės Respublikos, išskyrus 2000 m. kovo 15 d. Vokietijos kanclerio Komisijos pirmininkui skirtą laišką (toliau – Vokietijos kanclerio laiškas), nes Vokietijos valdžios institucijos nesutiko, jog šis dokumentas būtų atskleistas.
- 23 Remiantis ginčijamu sprendimu, pirma, Vokietijos valdžios institucijos nurodė, jog Vokietijos kanclerio laiško atskleidimas pakenktų visuomenės intereso, susijusio su Vokietijos Federacinės Respublikos tarptautiniais santykiais ir ekonomine politika, apsaugai pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečią ir ketvirtą įtraukas.
- 24 Iš tikrųjų, minėtų institucijų teigimu, šiame laiške buvo tik vidaus reikmėms skirtas konfidencialus pareiškimas. Šiame dokumente buvo aptariamas konfidencialus klausimas, susijęs su Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonomine politika. Šio dokumento atskleidimas ne tik pažeistų konfidencialumą ir

pakenktų Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos Sąjungos institucijų ir kitų valstybių narių tarptautiniams santykiams, bet ir keltų grėsmę Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonominei politikai. Todėl pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečią ir ketvirtą įtraukas turėjo būti atsisakyta suteikti galimybę susipažinti su Vokietijos kanclerio laišku.

25 Antra, Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad Vokietijos kanclerio laiško atskleidimas rimtai pakenktų Komisijos sprendimų priėmimo proceso apsaugai Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalies antros pastraipos prasme.

26 Iš tikrųjų, kaip teigiama, šiame laiške buvo Komisijai skirtas konfidencialus pareiškimas, parengtas tik vidaus reikmėms, kai buvo sprendžiama dėl 2000 m. balandžio 19 d. Komisijos nuomonės. Šis dokumentas buvo susijęs su Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonomine politika. Šio dokumento atskleidimas pažeistų konfidencialumą ir padarytų žalą Vokietijos Federacinės Respublikos, Europos Sąjungos institucijų ir kitų valstybių narių santykiams. Tai rimtai pakenktų Komisijos sprendimų priėmimo procesui. Todėl Vokietijos kanclerio laiško atžvilgiu taikoma Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodyta išimtis.

27 Be to, Komisija ginčijamame sprendime nurodė, kad pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalį teisės susipažinti išimtis netaikoma, jeigu egzistuoja nagrinėjamo dokumento atskleidimą pateisinantis viršesnis viešasis interesas. Nepaisant to, kad aptariamasis dokumentas pateko į dviejų Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalyje numatytų išimčių, kurioms netaikomas patikrinimas, susijęs su viešuoju interesu, taikymo sritį, Komisija išnagrinėjo, ar šiuo atveju egzistavo toks viršesnis viešasis interesas.

- 28 Komisijos teigimu, tam, kad egzistuočių atskleidimą pateisinantį viršesnis viešasis interesas, šis interesas turi, visų pirma, būti viešas ir, antra – viršesnis, t. y. viršesnis už Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalimi saugomus interesus. Nagrinėjamu atveju ji neturėjo jokio įrodymo, leidžiančio teigti, jog egzistavo galimas viršesnis viešasis interesas minėto reglamento prasme, kuriam būtų teikiama pirmenybė, palyginti su reikalavimu apsaugoti Komisijos sprendimų priėmimo procesą.
- 29 Dėl klausimo, susijusio su galimybe susipažinti tik su tam tikromis dokumento dalimis, Komisija ginčijamame sprendime nurodė, kad pagal 14 punkte minėtą Sprendimą *Švedija prieš Komisiją* ji buvo įpareigota atsižvelgti į konsultacijų procedūros rezultato pasekmes ir nesuteikti galimybės susipažinti su Vokietijos kanclerio laišku, atsižvelgdama į Vokietijos valdžios institucijų nurodytas išimtis ir priežastis. Kadangi šios institucijos nesutiko, jog būtų atskleistas visas Vokietijos kanclerio dokumentas, joks dalinis susipažinimas su šiuo dokumentu negalėjo būti leidžiamas pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalį.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 30 2008 m. rugpjūčio 28 d. ieškovė Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį.
- 31 Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2009 m. sausio 9 d. užregistruotu laišku Suomijos Respublika pateikė prašymą leisti įstoti į šią bylą ieškovės pusėje. Išklausus pagrindines bylos šalis šis prašymas buvo patenkintas 2009 m. kovo 5 d. Pirmosios instancijos teismo aštuntosios kolegijos nutartimi.

- 32 2009 m. balandžio 17 d. Suomijos Respublika pateikė įstojimo į bylą paaiškinimą. 2009 m. birželio 26 d. pagrindinės bylos šalys Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė savo pastabas dėl šių paaiškinimų.
- 33 Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje atitinkamai 2009 m. birželio 18 d. ir birželio 29 d. užregistruotais laiškais Švedijos Karalystė ir Danijos Karalystė pateikė prašymus leisti įstoti į šią bylą ieškovės pusėje. Išklausus pagrindines bylos šalis šie prašymai buvo patenkinti 2009 m. rugpjūčio 12 d. Pirmosios instancijos teismo aštuntosios kolegijos nutartimi.
- 34 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (aštuntoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 35 2010 m. balandžio 16 d. posėdyje buvo išklaustytos pagrindinių bylos šalių, Švedijos Karalystės ir Danijos Karalystės nuomonės ir atsakymai į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus. Atsižvelgiant į tai, kad Suomijos Respublikai posėdyje negalėjo būti atstovaujama, buvo nuspręsta prieš baigiant žodinę proceso dalį Suomijos Respublikai pateikti raštu klausimą dėl jos argumentų, susijusių su galimybe susipažinti su kai kuriomis Vokietijos kanclerio laiško dalimis, priimtino ir išimčių taikymo *ratione temporis* nagrinėjamai teisei susipažinti pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 ir 7 dalis. Suomijos Respublika atsakė per nustatytą terminą, o pagrindinės bylos šalys, Danijos Karalystė ir Švedijos Karalystė pateikė savo pastabas.
- 36 Kalbant apie ieškovės pastabas, reikia pažymėti, kad jose neapsiribota Suomijos Respublikos atsakymo turiniu. Kadangi po teismo posėdžio šalims neleidžiama papildyti bylos medžiagos, išskyrus pastabas dėl minėto atsakymo, Bendrojo Teismo aštuntos kolegijos pirmininkas 2010 m. birželio 15 d. nusprendė įtraukti šias pastabas į bylos medžiagą tik tiek, kiek jos buvo susijusios su Suomijos Respublikos atsakymo turiniu.

37 Žodinė proceso dalis buvo baigta 2010 m. birželio 15 dieną.

38 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

— nurodyti Komisijai pateikti Bendrajam Teismui Vokietijos kanclerio laišką,

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

39 Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė Bendrojo Teismo prašo panaikinti ginčijamą sprendimą.

40 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 41 Grįsdama savo reikalavimus ieškovė nurodo du ieškinio pagrindus. Pirmasis susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečios ir ketvirtos įtraukų pažeidimu. Pagal šį straipsnį galimybė susipažinti su dokumentu nesuteikiama, jeigu dėl jo atskleidimo nukentėtų visuomenės intereso, susijusio, be kita ko, su valstybės narės tarptautiniais santykiais ir ekonomine politika, apsauga. Antrasis pagrindas susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalies antros pastraipos, pagal kurią galimybė susipažinti su dokumentu, kuriame pareikšta vidaus reikmėms skirta nuomonė, esanti svarstymų ir preliminarių konsultacijų minimos institucijos viduje dalimi, nesuteikiama netgi po to, kai sprendimas jau yra priimtas, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas, pažeidimu.
- 42 Įstojusios į bylą šalys pritaria ieškovės argumentams šiuo klausimu. Suomijos Respublika taip pat teigia, jog pažeista Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalis susijusi su galimybe susipažinti su kai kuriomis dokumento dalimis. Be to, Suomijos Respublikos nuomone, nebuvo laikytasi šio reglamento 4 straipsnio 7 dalies reikalavimų dėl šio straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje numatytos teisės susipažinti išimties taikymo *ratione temporis*. Savo pastabose dėl Suomijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimo ieškovė „palankiai vertina“ šios valstybės narės argumentus dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies ir juos taip pat nurodo visų šioje byloje aptariamų išimčių atžvilgiu.
- 43 Šalys, pateikdamos jų atitinkamus Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies aiškinimus siekiant nustatyti šios nuostatos taikymo šioje byloje pasekmes, atsižvelgiant į 14 punkte minėtą Sprendimą *Švedija prieš Komisiją*, kuris, jų nuomone, yra esminis šioje byloje, nurodo argumentus, kurie galioja visų ieškinio pagrindų atžvilgiu. Todėl prieš konkrečiai nagrinėjant atskirus ieškinio pagrindus reikia išnagrinėti šį klausimą.

Dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies aiškinimo

Šalių argumentai

- 44 Ieškovė tvirtina, kad svarbu žinoti visas priežastis, dėl kurių Komisija savo 2000 m. balandžio 19 d. nuomone patvirtino natūralaus rezervato, saugomo pagal Direktyvoje 92/43 numatytą programą *Natura 2000*, statuso panaikinimą. Ji pabrėžia, kad Vokietijos Federacinė Respublika ne kartą kritikavo Komisijos neryžtingumą panaikinti natūralaus rezervato statusą tam, kad būtų galima išplėsti bendrovės D. gamyklą, esančią Elbės pakrantėje Hamburge, siekiant joje galutinai surinkti orlaivius A3XX. Komisija patvirtino statuso panaikinimą tik netrukus po to, kai gavo Vokietijos kanclerio laišką.
- 45 Ieškovės teigimu, iš 14 punkte minėto Sprendimo *Švediją prieš Komisiją* (94 punktas) matyti, kad Sąjungos teismas turi jurisdikciją patikrinti, ar institucijos, į kurią buvo kreiptasi, atsisakymas suteikti galimybę susipažinti galėjo būti teisėtai grindžiamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytomis išimtimis ir ar jį lėmė pačios institucijos, ar atitinkamos valstybės narės atliktas šių išimčių vertinimas.
- 46 Komisijos teiginys, kad ji tik glaustai išnagrinėja valstybės narės nurodytas priežastis, reiškia, kad iš naujo *de facto* nustatoma rengėjo taisyklė. Komisija turi kiekvienu atskiru atveju įvertinti, ar dokumentas, su kuriuo prašoma susipažinti, patenka į aptariamų išimčių taikymo sritį.

- 47 Danijos Karalystė tvirtina, kad pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 Sąjungos institucijos savarankiškai priima sprendimus. Joms tenka galutinė atsakomybė patikrinti, ar atsisakymas suteikti galimybę susipažinti yra pagrįstas, ir jos turi konkrečiai įvertinti paraišką leisti susipažinti su dokumentais.
- 48 Nors tam tikrais išimtiniais atvejais Sąjungos institucijos gali apsiriboti vertinimu *prima facie*, tai, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalyje nurodyta procedūra taikoma šioje byloje, nėra aplinkybė, kuri pagrįstų, jog pakanka vertinimo *prima facie*.
- 49 Suomijos Respublika pabrėžia, kad, remiantis 14 punkte minėtu Sprendimu *Švedija prieš Komisiją*, jeigu taikoma Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalis, atitinkama institucija, nagrinėdama aptariamą dokumentą, turi visada patikrinti, ar atitinkamos valstybės narės nurodytos susipažinimo su šiuo dokumentu išimtys yra taikomos. Jei, Komisijos nuomone, valstybės narės nurodytos priežastys nėra tinkamos, ši institucija turi prašymą pateikusiam asmeniui suteikti galimybę susipažinti su atitinkamu dokumentu. Kadangi šiuo atveju Komisija neįvykdė šios pareigos, ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas.
- 50 Grįsdama savo aiškinimą Suomijos Respublika visų pirma tvirtina, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje nurodytos išimtys turi būti aiškinamos ir taikomos siaurai.
- 51 Antra, EB 253 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti taip pat taikoma sprendimui nesuteikti galimybės susipažinti, priimtam pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį. Atitinkamai valstybei narei pripažįstama tik teisė dalyvauti priimant Sąjungos sprendimus (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 76 ir

81 punktai). Kadangi tai yra Sąjungos institucijos sprendimas, ši turi tiksliai įvertinti aptariamų išimčių taikymą.

- 52 Trečia, Suomijos Respublikos teigimu, rengėjo taisyklės panaikinimas Reglamentu Nr. 1049/2001 būtų nereikšmingas jeigu, kaip teigia Komisija, ši institucija tik turėtų išnagrinėti, ar išimtis, kuria remiasi valstybė narė, yra akivaizdžiai netinkama. Suomijos Respublika priduria, jog Sąjungos institucija turi kiekvienu šioje byloje aptariamam atveju išnagrinėti, ar dokumentui taikomos šio reglamento 4 straipsnyje nurodytos išimtys.
- 53 Švedijos Karalystė tvirtina, kad iš 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* išplaukia, jog atitinkama valstybė narė neturi bendros ir besąlygiškos veto teisės visiškai laisvai prieštarauti tam, kad institucija atskleistų tam tikrą dokumentą, ir ji privalo tinkamai motyvuoti savo prieštaravimą remdamasi Reglamente Nr. 1049/2001 nurodytomis teisės susipažinti išimtimis. Vis dėlto minėtame teismo sprendime nepaaiškinama, kokį nagrinėjimą institucija turėtų atlikti, kai valstybė narė prieštarauja, kad dokumentai būtų atskleisti.
- 54 Šiuo atžvilgiu Švedijos Karalystė pažymi, kad Komisija turi įsitikinti, jog valstybės narės motyvai teisiniu požiūriu yra teisingi tiek formos, tiek turinio prasme, ir kad ji turi atskirai išnagrinėti kiekvieną dokumentą bei atlikti analizę siekdama nustatyti, ar egzistuoja konkreti ir reali grėsmė, jog gali būti pakenkta saugomam interesui. Svarba toliau vienodai aiškinti Reglamentą Nr. 1049/2001 yra vienas iš argumentų, lemiančių institucijos teisę nagrinėti.
- 55 Švedijos Karalystės teigimu, prieš institucijai priimant sprendimą būtinas dialogas, grindžiamas lojaliu valstybių narių bendradarbiavimu. Tam tikrais atvejais, pavyzdžiui, kai gali būti neigiamai paveikta tam tikros valstybės narės finansinė ar

ekonominė politika, šios valstybės narės nuomonė turi būti lemiamą. Kitais atvejais, kai dokumento atskleidimas gali rimtai pakenkti institucijos sprendimų priėmimo procesui, būtent atitinkama institucija turėtų turėti didesnę diskreciją nustatydamą, ar valstybės narės argumentai yra nepriimtini.

- 56 Komisija pabrėžia, kad dokumentas, su kuriuo neleista susipažinti, buvo kilęs iš valstybės narės, todėl ji taikė Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, kaip ją išaiškino Teisingumo Teismas savo 14 punkte minėtame Sprendime *Švedija prieš Komisiją*. Ji tvirtina, kad Vokietijos valdžios institucijos pareiškė savo prieštaravimą dėl Vokietijos kanclerio laiško atskleidimo.
- 57 Komisijos nuomone, iš esmės reikia išsiaiškinti, kiek ji turi atsižvelgti į valstybės narės pareišką prieštaravimą dėl tam tikro dokumento atskleidimo, jeigu šis prieštaravimas yra tinkamai grindžiamas motyvais, susijusiais su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytomis išimtimis. Kitaip tariant, reikia nustatyti, kiek Komisija turi vietoje valstybės narės vertinimo vadovautis savuoju.
- 58 Komisija teigia, kad dvi Reglamento Nr. 1049/2001 nuostatos skirtos situacijai, kai dokumentas, su kuriuo prašoma susipažinti, yra kilęs ne iš atitinkamos institucijos, bet iš trečiosios šalies, t. y. 4 straipsnio 4 dalis, kurioje numatyta bendra susipažinimo su dokumentais, kilusiais iš trečiųjų šalių, tvarka, ir 4 straipsnio 5 dalis, kuri susijusi su iš valstybės narės kilusiais dokumentais. Remdamasis prie Amsterdamo sutarties Baigiamojo akto pridėta Deklaracija Nr. 35, susijusia su EB sutarties 225 straipsnio 1 dalimi, įterpdamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį teisės aktų leidėjas suteikė valstybėms narėms ypatingą statusą.

- 59 Komisija tvirtina, kad 14 punkte minėtame Sprendime *Švedija prieš Komisiją* (44 punktas) Teisingumo Teismas teigė, jog Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas reikalavimas gauti išankstinį valstybės narės sutikimą rizikuotų tapti nebegaliojančia norma, jei, nepaisant akivaizdaus atitinkamos valstybės narės prieštaravimo atskleisti iš jos kilusį dokumentą atskleidimui ir institucijai negavus šios valstybės narės sutikimo, ji vis dėlto turėtų teisę atskleisti atitinkamą dokumentą. Anot jos, toks reikalavimas netektų bet kokio savo veiksmingumo, jeigu būtinybė gauti tokį išankstinį sutikimą tam, kad būtų atskleistas šis dokumentas, galiausiai priklausytų nuo jį turinčios institucijos diskrecijos. Remiantis šio teismo sprendimo 45 ir 46 punktais, teisiškai sutikimas skiriasi nuo paprastos nuomonės, o teise, kad su jomis būtų konsultuojamasi, valstybės narės jau plačiai naudojasi pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalį.
- 60 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 47 punkte Teisingumo Teismas pabrėžė, kad, skirtingai nei Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalis, šio reglamento 4 straipsnio 5 dalimi valstybei narei suteikiama galimybė, kuria veiksmingai pasinaudojus konkrečiu atveju išankstinis valstybės narės sutikimas tampa būtina būsimo atitinkamo dokumento atskleidimo sąlyga.
- 61 Procedūros prasme pagal 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 87 punktą valstybė narė, kuri pareiškia prieštaravimą dėl tam tikro dokumento atskleidimo, turi motyvuoti šį prieštaravimą atsižvelgdama į Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytas išimtis. Iš šio teismo sprendimo 45–47 ir 76 punktų išplaukia, jog Komisija negali atskleisti atitinkamo dokumento, jeigu egzistuoja tinkamai motyvuotas prieštaravimas.
- 62 Komisija negali priimti valstybės narės pareikšto prieštaravimo ir todėl turi pati imtis vertinimo, jei šis prieštaravimas visiškai nemotyvuotas arba pateikti motyvai suformuluoti neatsižvelgiant į Reglamente Nr. 1049/2001 numatytas išimtis (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 88 punktas).

- 63 Pagal 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 89 punktą Komisija savo sprendime dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti turi remtis valstybės narės nurodytomis priežastimis, pagrindžiančiomis išvadą, jog taikoma viena iš teisės susipažinti išimčių, numatytų Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse.
- 64 Komisija tvirtina, kad ji vykdė savo pareigas pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, kaip jį išaiškino Teisingumo Teismas savo 14 punkte minėtame Sprendime *Švedija prieš Komisiją*. Iš tikrųjų su Vokietijos valdžios institucijomis buvo konsultuojamasi, jos nesutiko, kad Vokietijos kanclerio laiškas būtų atskleistas ir savo poziciją motyvavo nurodydamos minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje ir ketvirtoje įtraukose ir 3 dalies antroje pastraipoje numatytas išimtis. Vėliau Komisija išnagrinėjo, ar išimtimis iš pirmo žvilgsnio buvo remiamasi teisingai, ir, atsakiusi teigiamai, nurodė priežastis, kuriomis motyvavo savo sprendimą nesuteikti galimybės susipažinti.
- 65 Komisijos teigimu, kai valstybė narė pareiškia savo prieštaravimą, jos vykdytina kontrolė apsiriboja patikrinimu, ar šis prieštaravimas iš pirmo žvilgsnio grindžiamas Reglamente Nr. 1049/2001 numatytais išimtimis ir ar nėra akivaizdžiai netinkama jomis remtis. Akivaizdžiai netinkama išimtis būtų ta, kurią valstybė narė nurodo tam, kad nesuteiktų galimybės susipažinti su dokumentu, aiškiai nepatenkančiu į išimties, kaip ją yra išaiškinęs Sąjungos teismas, taikymo sritį.
- 66 Ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolė taip pat turėtų apsiriboti patikrinimu, ar Komisija tinkamai įsitikino, jog taikytinos išimtys nebuvo nurodytos akivaizdžiai netinkamai.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 67 Reikia priminti, jog iš Reglamento Nr. 1049/2001 4 konstatuojamosios dalies ir jo 1 straipsnio matyti, kad juo siekiama padaryti visuomenės teisę susipažinti su institucijos turimais dokumentais kuo veiksmingesnę. Pagal šio reglamento 2 straipsnio 3 dalį ši teisė apima ne tik institucijos parengtus dokumentus, bet ir dokumentus, gautus iš trečiųjų šalių, tarp kurių yra valstybės narės, kaip tai aiškiai nurodoma to paties reglamento 3 straipsnio b punkte.
- 68 Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su dokumentu išimtis. Šio straipsnio 5 dalyje skelbiama, jog valstybė narė gali prašyti, kad institucija neatskleistų iš tos valstybės narės kilusio dokumento be jos išankstinio sutikimo.
- 69 Nagrinėjamu atveju Vokietijos Federacinė Respublika pasinaudojo jai Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalyje suteikta galimybe ir paprašė Komisijos neatskleisti Vokietijos kanclerio laiško. Ji savo prieštaravimą grindė šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje ir ketvirtoje įtraukose numatytomis išimtimis, susijusiomis su visuomenės intereso, susijusio su valstybės narės tarptautiniais santykiais ir ekonomine politika, apsauga, bei to paties reglamento 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje numatyta išimtimi, susijusia su Komisijos sprendimų priėmimo proceso apsauga. Vėliau Komisija ginčijamame sprendime atsisakymą suteikti galimybę susipažinti su Vokietijos kanclerio laišku grindė akivaizdžiu prieštaravimu, kurį Vokietijos valdžios institucijos pareiškė pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį.
- 70 Todėl reikia išnagrinėti Vokietijos valdžios institucijų pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį pareikšto prieštaravimo turinį.

- 71 Šiuo atžvilgiu reikia pripažinti, kad iš 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* (81 punktas), išplaukia, jog tai yra procedūrinė nuostata, nes ji skirta Sąjungos sprendimų priėmimo procedūrai.
- 72 Skirtingai nei Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalis, kuria trečiosioms šalims, iš kurių kilę dokumentai, suteikiama tik teisė, kad su jomis būtų konsultuojamasi, šio straipsnio 5 dalyje reikalaujama valstybės narės išankstinio sutikimo kaip būtinos sąlygos, jog būtų atskleistas iš jos kilęs dokumentas, jeigu ši valstybė to prašo. Tokiu atveju institucija, kuri negavo atitinkamos valstybės narės sutikimo, negali laisvai atskleisti atitinkamo dokumento (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 44 punktas). Todėl nagrinėjamu atveju Komisijos sprendimas dėl prašymo susipažinti su aptariamu dokumentu priklauso nuo valstybės narės priimto sprendimo vykstant ginčijamo sprendimo priėmimo procedūrai.
- 73 Vis dėlto pagal 14 punkte minėtą Sprendimą *Švedija prieš Komisiją* (58 punktas) Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalimi atitinkamai valstybei narei nesuteikiama bendra ir besąlygiška veto teisė visiškai laisvai ir nemotyvuojant savo sprendimo prieštarauti dėl bet kokio institucijos turimo dokumento atskleidimo vien dėl to, kad šis dokumentas kilęs iš šios valstybės narės.
- 74 Remiantis 14 punkte minėtu Sprendimu *Švedija prieš Komisiją* (76 punktas), Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalimi atitinkamai valstybei narei suteiktos teisės įgyvendinimą riboja esminės to paties straipsnio 1–3 dalyse išvardytos išimtys, todėl valstybė narė šiuo atžvilgiu tik turi teisę dalyvauti priimant Sąjungos institucijos sprendimą. Taigi išankstinis atitinkamos valstybės narės sutikimas, kuris numatytas šio reglamento 4 straipsnio 5 dalyje, panašus ne į diskrecinę veto teisę, bet į savotišką sutikimą, kad nėra išimties priežasčių pagal to paties reglamento 4 straipsnio 1–3 dalis. Todėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta sprendimų priėmimo procedūra reikalaujama, jog atitinkama institucija ir valstybė narė laikytųsi

šio reglamento 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytų esminių išimčių (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 83 punktas).

- 75 Be to, reikia pastebėti, kad tokių Bendrijos teisės taisyklių įgyvendinimas yra kartu pavestas institucijai ir valstybei narei, kuri pasinaudojo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalimi suteikiama galimybe. Vykstant aptariamai sprendimo priėmimo procedūrai, kurioje dalyvauja atitinkamos institucija ir valstybė narė ir kurios tikslas yra nustatyti, ar turi būti atsisakyta suteikti galimybę susipažinti su dokumentu pagal vieną iš šio reglamento 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytų esminių išimčių, abidvi turi laikytis EB 10 straipsnyje numatytos ir Reglamento Nr. 1049/2001 15 konstatuojamojoje dalyje primintos lojalaus bendradarbiavimo pareigos (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 85 punktas).
- 76 Valstybė narė, kuri šio dialogo pabaigoje pateikia prieštaravimą dėl aptariamo dokumento atskleidimo, turi motyvuoti šį prieštaravimą atsižvelgdama į minėtas išimtis (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 87 punktas).
- 77 Iš to išplaukia, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalimi valstybei narei leidžiama prieštarauti dėl iš jos kilusių dokumentų atskleidimo tik remiantis esminėmis šio straipsnio 1–3 dalyse numatytomis išimtimis ir tinkamai motyvuojant savo poziciją šiuo klausimu (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 87 ir 99 punktai).
- 78 Nagrinėjamu atveju, kalbant apie Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies taikymą Komisijos atžvilgiu, reikia priminti, kaip nusprendė Teisingumo Teismas 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 94 punkte, kad suinteresuotojo asmens atžvilgiu valstybės narės įsikišimas neturi įtakos Sąjungos sprendimui, kurį jam vėliau adresuoja institucija, atsakydama į jo pateiktą prašymą susipažinti su

turimu dokumentu. Šis aspektas yra dar svarbesnis, jei toks sprendimas grindžiamas tik valstybės narės išnagrinėtu minėtų esminių išimčių taikymu.

- 79 Komisija, kaip sprendimo nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais rengėja, atsako už jo teisėtumą. Prieš atsisakydama suteikti galimybę susipažinti su iš valstybės narės kilusiu dokumentu ji turi išnagrinėti, ar ši savo prieštaravimą grindė Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytais esminėmis išimtimis ir ar tinkamai motyvavo savo poziciją šiuo klausimu.
- 80 Šiuo atveju reikia pastebėti, kad esminių išimčių taikymo nagrinėjimas turi atspindėti Sąjungos institucijos sprendimo motyvuose (šiuo klausimu žr. Pirmosios instancijos teismo sprendimus: 1999 m. liepos 19 d. Sprendimo *Hautala prieš Komisiją*, T-14/98, Rink. p. II-2489, 67 punktą; 2000 m. balandžio 6 d. Sprendimo *Kuijer prieš Tarybą*, T-188/98, Rink. p. II-1959, 38 punktą 2005 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Komisiją*, T-2/03, Rink. p. II-1121, 69 punktą). Jeigu atsisakymas suteikti galimybę susipažinti grindžiamas tik valstybės narės atliktu minėtų išimčių taikymo nagrinėjimu, jų taikymas galiausiai yra pagrįstas šios valstybės narės argumentais. Iš to išplaukia, kad jos argumentai turi atspindėti Sąjungos institucijos sprendimo motyvuose.
- 81 Jeigu Komisija neprieštarauja dėl nagrinėjamo dokumento atskleidimo ir savo sprendime pateikia valstybės narės nurodytas priežastis, Sąjungos teismas turi nagrinėti šios valstybės narės nurodytas priežastis, pakartotas minėtame sprendime.
- 82 Kadangi iš nusistovėjusios teismų praktikos išplaukia, kad Sąjungos institucijos sprendimo motyvai turi aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti jį priėmusios institucijos samprotavimus (žr. 2007 m. vasario 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sison prieš Tarybą*, C-266/05 P, Rink. p. I-1233, 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką),

reikia pažymėti, kad atitinkamos valstybės narės nurodytos priežastys jai pateikus prašymą pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį turi atitikti reikalavimus pagal EB 253 straipsnį, kaip jis išaiškintas teismų praktikoje, susijusioje su teise susipažinti su dokumentais pagal šį reglamentą. Atitinkamos valstybės narės nurodyti motyvai turi padėti paraišką leisti susipažinti su dokumentais pateikusiam asmeniui suprasti jam skirto atsisakymo suteikti galimybę susipažinti ištakas bei priežastis, o kompetentingam teismui – prireikus vykdyti jam priskirtą kontrolę (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 89 punktas).

- 83 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Komisija negali priimti valstybės narės pareikšto prieštaravimo dėl iš jos kilusio dokumento atskleidimo, jeigu šis prieštaravimas visiškai nemotyvuotas arba pateikti motyvai suformuluoti neatsižvelgiant į Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytas išimtis (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 88 punktą). Vykstant sprendimo nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais priėmimo procedūrai, Komisija turi įsitikinti, kad minėti motyvai iš tikrųjų egzistuoja, ir apie juos užsiminti galutinai priimtame sprendime (14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 99 punktą).
- 84 Nagrinėjant šią bylą reikia pastebėti, kad nereikia spręsti klausimo, ar Komisija buvo įpareigota ne tik visiškai formaliai patikrinti, ar egzistavo valstybės narės atsisakymo suteikti galimybę susipažinti motyvai ir ar buvo remiamasi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytomis išimtimis, bet ir atlikti *prima facie* arba visapusišką motyvų, dėl kurių valstybė narė pareiškė prieštaravimą, kontrolę.
- 85 Iš tikrųjų, kalbant apie tam tikro iš valstybės narės kilusio dokumento atskleidimą ar atsisakymą tai padaryti be išankstinio jos sutikimo, reikia pažymėti, kad galima išskirti dvi tokio atskleidimo arba atsisakymo teisėtumo kontrolės rūšis: tą, kurią yra įgaliota atlikti Komisija dėl valstybės narės pareikšto prieštaravimo pagal Reglamento

Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, ir tą, kurią yra įgaliotas atlikti Sąjungos teismas dėl galutinio Komisijos sprendimo suteikti galimybę susipažinti arba nesuteikti.

⁸⁶ Ši byla susijusi su Komisijos sprendimu nesuteikti galimybės susipažinti, kuris neprieštarauja atitinkamos valstybės narės nurodytiems prieštaravimo motyvams, tačiau kuris jais grindžiamas ir kurio pasekmė yra ta, jog aptariamas dokumentas nebuvo atskleistas. Taigi šiuo atveju nagrinėtinas klausimas nesusijęs su kontrolės rūšimi, kurią Komisija buvo įgaliota atlikti dėl valstybės narės pareikšto prieštaravimo pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį. Kadangi ginčijamas sprendimas atitinka atitinkamos valstybės narės prašymą, nėra svarbus klausimas, ar Komisija buvo įgaliota atlikti *prima facie* arba visapusišką motyvų, dėl kurių valstybė narė pareiškė prieštaravimą, kontrolę. Šį klausimą reikėtų nagrinėti, jeigu Komisijos sprendimas būtų neatitikęs valstybės narės prašymo. Tuo atveju, kai Komisijos sprendimas dėl iš valstybės narės kilusio dokumento atskleidimo atitinka šios valstybės prašymą pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, nustatyta kontrolė yra ta, kurią Sąjungos teismas yra įgaliotas atlikti dėl Komisijos sprendimo nesuteikti galimybės susipažinti su aptariamu dokumentu.

⁸⁷ Dėl tokio sprendimo nesuteikti galimybės susipažinti teisėtumo teisminės kontrolės iš 14 punkte minėto Sprendimo *Švedija prieš Komisiją* 94 punkto matyti, kad suinteresuotajam asmeniui, kuriam prašoma institucija atsisakė suteikti galimybę susipažinti su dokumentu, paprašius, Sąjungos teismas turi patikrinti, ar šis atsisakymas galėjo būti teisėtai grindžiamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytomis išimtimis ir ar jį lėmė pačios institucijos, ar atitinkamos valstybės narės atliktas šių išimčių vertinimas. Iš to išplaukia, kad, priešingai nei teigia Komisija, dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies taikymo Sąjungos teismo kontrolė neapsiriboja kontrole *prima facie*. Todėl taikant šią nuostatą netrukdoma visapusiškai

patikrinti Komisijos sprendimą nesuteikti galimybės susipažinti, kuriame turi būti paisoma pareigos motyvuoti ir kuris turi būti grindžiamas valstybės narės atliktu esminiu Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytų išimčių taikymo vertinimu.

- ⁸⁸ Sąjungos teismo atliekama aptariamų esminių išimčių taikymo kontrolė nebūtinai reiškia, jog Komisija yra arba nėra įgaliota visapusiškai patikrinti valstybės narės pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį pareikštą prieštaravimą. Net jei Komisija nesuteikė galimybės susipažinti su iš valstybės narės kilusiu dokumentu po to, kai atlikusi patikrinimą *prima facie* konstatavo, kad, jos manymu, šios valstybės narės prieštaravimo motyvai nebuvo nurodyti akivaizdžiai netinkamai, Sąjungos teismo kontrolė dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies taikymo neapsiriboja vien šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytų esminių išimčių taikymo patikrinimu *prima facie*, nes jis tikrina šių išimčių taikymą remdamasis atitinkamos valstybės narės atliktu esminiu vertinimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečios ir ketvirtos įtraukų pažeidimu

- ⁸⁹ Šį pagrindą sudaro dvi dalys, kurias reikia nagrinėti kartu. Jis susijęs su teisės susipažinti išimtimis dėl visuomenės intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais ir valstybės narės ekonomine politika, apsaugos.

Šalių argumentai

- 90 Kalbėdama, pirma, apie Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje įtraukoje numatytą teisės susipažinti išimtį dėl visuomenės intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais, apsaugos, ieškovė tvirtina, kad ši nuostata netaikoma santykiams Sąjungos viduje. Anot jos, tarptautiniai santykiai apima tik santykius tarp Sąjungos institucijų ir trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų.
- 91 Ginčijamame sprendime Komisija įvardijo tik santykius tarp Vokietijos Federacinės Respublikos, Sąjungos institucijų ir kitų valstybių narių. Todėl Komisija padarė teisės klaidą taikydama aptariamą nuostatą.
- 92 Kiek tai susiję, antra, su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje numatyta teisės susipažinti išimtimi dėl valstybės narės ekonominės politikos, Komisija ginčijamame sprendime tik nurodė, kad nagrinėjamame dokumente buvo konfidencialus pareiškimas, skirtas tik vidaus reikmėms, ir kad todėl jo atskleidimas pakenktų konfidencialiai Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonominei politikai. Jokios papildomos priežasties ji nenurodė.
- 93 Ieškovės teigimu, trumpi ginčijamo sprendimo motyvai galėtų būti pateisinami, jeigu Vokietijos kanclerio laiškas iš tikrųjų būtų buvęs konfidencialus. Ieškovė teigia, kad dėl to reikia išsiaiškinti, ar Vokietijos kanclerio laiškas yra konfidencialus. Jai sunku įsivaizduoti, kad šiame laiške galėtų būti ypač slaptos informacijos, bet ji primena, kad negalėjo su juo susipažinti. Pareiga įrodyti, kad Vokietijos kanclerio laiškas yra konfidencialus, tenka Komisijai.

- 94 Savo pastabose dėl Suomijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimų ieškovė priduria, kad jos teiginys dar labiau aktualus dėl to, kad praėjo nemažai laiko nuo tada, kai Komisija gavo šiame dokumente pateiktą informaciją. Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies, Komisija turėjo iš naujo apsvarstyti tikrąsias priežastis, dėl kurių Vokietijos kanclerio laiškas nebuvo atskleistas.
- 95 Priešingai nei teigia Komisija, tik procedūros šaliai gali būti suteikta didelė diskrecija. Todėl tokios diskrecijos įgyvendinimą Sąjungos teismas gali tikrinti. Šiuo atveju sprendimą priėmė ne procedūros šalis, t. y. valstybė narė, kurios naudojimosi tokia diskrecija atžvilgiu teisminė kontrolė negalima. Todėl ši valstybė narė neturi didelės diskrecijos, o jos įgyvendinimas ribojamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytomis išimtimis.
- 96 Danijos Karalystė tvirtina, kad Komisija ginčijamo sprendimo atveju neįvykdė jai tenkančios pareigos motyvuoti.
- 97 Suomijos Respublika priduria, kad, priešingai nei teigia Komisija, ieškovė neturi įrodyti, jog aptariama išimtis negali būti taikoma atitinkamam dokumentui, nes ji nėra pakankamai susipažinusi su šio dokumento turiniu.
- 98 Kalbėdama apie teisės susipažinti išimčių taikymą *ratione temporis* pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalį, Suomijos Respublika, palaikoma ieškovės, Danijos Karalystės ir Švedijos Karalystės, pabrėžia, kad ši nuostata yra neatskiriamai susijusi su to paties straipsnio 1–3 dalių nuostatomis.

- 99 Švedijos Karalystė pabrėžia, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje įtraukoje numatyta teisės susipažinti išimtis netaikoma dėl aptariamų santykių tarptautinio pobūdžio nebuvimo.
- 100 Komisija ginčija ieškovės ir įstojusių į bylą šalių argumentus.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 101 Pateikdama šį ieškinio pagrindą ieškovė tvirtina, kad Komisija negalėjo savo atsisakymo nesuteikti galimybės susipažinti su Vokietijos kanclerio laišku teisėtai grįsti Vokietijos valdžios institucijų pareikštu prieštaravimu pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, remdamasi šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje ir ketvirtoje įtraukose numatytomis išimtimis, susijusiomis dėl visuomenės intereso, susijusio su tarptautiniais santykiais ir valstybės narės ekonomine politika, apsaugos.
- 102 Visų pirma, atsižvelgiant į samprotavimus dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies aiškinimo (žr. 67–88 punktus), reikia išnagrinėti kaltinimą, susijusį su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje numatyta išimtimi dėl visuomenės intereso, susijusio su valstybės narės ekonomine politika, apsaugos.
- 103 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad šiuo atveju, kai Komisija atsisakė suteikti galimybę susipažinti su iš valstybės narės kilusiu dokumentu pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytų išimčių, susijusių su visuomenės interesu, taikymas buvo grindžiamas valstybės narės, o ne Komisijos esminiu vertinimu.

104 Tačiau dėl Sąjungos teismo vykdomos tokio sprendimo teisėtumo kontrolės apimties reikia pažymėti, jog Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad kai institucija taiko vieną iš Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų esminių išimčių ne šio reglamento 4 straipsnio 5 dalies taikymo srityje, ji turi turėti didelę diskreciją, kai nustato, ar dokumentų, patenkančių į minėtų išimčių sritis, atskleidimas gali pakenkti visuomenės interesui. Teisingumo Teismas tokią diskreciją grindė, be kita ko, tuo, kad toks sprendimas nesuteikti galimybės susipažinti yra sudėtingo ir delikataus pobūdžio, reikalaujančio ypatingo atsargumo, ir kad Reglamente Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti kriterijai yra labai bendri (82 punkte minėto Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 34–36 punktai).

105 Šie argumentai taip pat galioja, jei Komisijai atsisakius suteikti galimybę susipažinti su iš valstybės narės kilusiu dokumentu pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį esminės išimties, nurodytos šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte, taikymas grindžiamas valstybės narės vertinimu. Šiuo atžvilgiu reikia pridurti, kad vertinimas, ar atskleidus dokumentą pakenkiama tokiomis esminėmis išimtimis saugomiems interesams, gali būti šios valstybės narės politinės atsakomybės dalis (pagal analogiją žr. 80 punkte minėto Pirmosios instancijos sprendimo *Hautala prieš Tarybą* 71 punktą ir 2002 m. vasario 7 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kuijfer prieš Tarybą*, T-211/00, Rink. p. II-485, 53 punktą). Tokiu atveju ši valstybė narė, kaip ir institucija, turi turėti didelę diskreciją.

106 Iš to išplaukia, kad šiuo atveju reikia pripažinti Vokietijos Federacinės Respublikos didelę diskreciją nustatant, ar dokumentų, priklausančių sritims, kurioms taikoma Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje nurodyta išimtis, atskleidimas gali pakenkti visuomenės interesui.

- 107 Taigi Sąjungos teismo kontrolė turi apsiriboti patikrinimu, ar laikytasi procesinių ir motyvavimo taisyklių, ar tikslios turinio požiūriu faktinės aplinkybės, taip pat, ar nėra akivaizdžios vertinimo klaidos ir piktnaudžiavimo įgaliojimais (šiuo klausimu žr. 82 punkte minėto Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 34 ir 64 punktus).
- 108 Kalbėdama apie Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje numatytą išimtį dėl visuomenės intereso, susijusio su valstybės narės ekonomine politika, apsaugos, ieškovė ginčija, pirma, pakankamą ginčijamo sprendimo motyvų, susijusių su šia išimtimi, pobūdį, tvirtindama, jog Komisija tik trumpai įvardijo Vokietijos kanclerio laiške esančio pareiškimo konfidencialų pobūdį, nenurodydama jokios papildomos priežasties, ir, antra, šios išimties taikymą nagrinėjamu atveju. Danijos Karalystė taip pat tvirtina, kad Komisija neįvykdė jai tenkančios pareigos motyvuoti.
- 109 Kalbant apie ginčijamo sprendimo motyvus, reikia pažymėti, jog iš nusistovėjusios teismų praktikos išplaukia, kad pagal EB 253 straipsnį motyvai turi atitikti ginčijamo akto pobūdį, aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti institucijos, kuri priėmė ginčijamą teisės aktą, samprotavimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti jo priėmimo pagrindimą, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę. Pareiga motyvuoti turi būti vertinama atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes, tai yra į akto turinį, nurodytų priežasčių pobūdį bei asmenų, kuriems aktas skirtas, ar kitų asmenų, su kuriais jis tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Motyvuojant nebūtina nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes nustatant, ar akto motyvai atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti atsižvelgiama ne tik į jų formuluotę, bet ir turinį bei visus nagrinėjamą klausimą reglamentuojančius teisės aktus (žr. 82 punkte minėto Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 110 Kai priimamas sprendimas nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentu remiantis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje numatyta išimtimi, nurodant motyvus reikia paaiškinti, kaip susipažinimas su šiuo dokumentu gali konkrečiai ir realiai pakenkti šia išimtimi saugomam interesui (2008 m. liepos 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą*, C-39/05 P ir C-52/05 P, Rink. p. I-4723, 49 punktas ir 2009 m. kovo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Borax Europe prieš Komisiją*, T-121/05, neskelbiamo Rinkinyje, 37 punktas).
- 111 Vis dėlto gali būti neįmanoma nurodyti kiekvieno dokumento konfidencialumą pagrindžiančių priežasčių, neatskleidžiant jo turinio ir kartu nepažeidžiant pagrindinio išimties tikslo (žr. 2005 m. balandžio 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Sison prieš Tarybą*, T-110/03, T-150/03 ir T-405/03, Rink. p. II-1429, 60 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Taikant šią teismo praktiką nereikalaujama, priešingai nei teigia ieškovė, kad tai būtų slaptas dokumentas Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio prasme (šiuo klausimu žr. Pirmosios instancijos teismo sprendimus: 1997 m. kovo 5 d. Sprendimo *WWF UK prieš Komisiją*, T-105/95, Rink. p. II-313, 65 punktą; 2007 m. balandžio 25 d. Sprendimo *WWF European Policy Programme prieš Tarybą*, T-264/04, Rink. p. II-911, 37 punktą ir 2008 m. sausio 30 d. Sprendimo *Terezakis prieš Komisiją*, T-380/04, neskelbiamo Rinkinyje, 71 punktą).
- 112 Iš tikrųjų, kaip nusprendė Teisingumo Teismas, reikalavimas institucijoms neatskleisti informacijos, kuri netiesiogiai pakenktų interesams, specialiai saugomiems nagrinėjamų išimčių, konkrečiai nurodytas Reglamento Nr. 1049/2001 11 straipsnio 2 dalyje (žr. 82 punkte minėto 2007 m. vasario 1 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 83 punktą). Šioje nuostatoje, be kita ko, numatyta, jog kai institucijos registre dokumentas, nesvarbu, ar jis būtų slaptas šio reglamento 9 straipsnio prasme, turi įrašą, toks įrašas turi būti pateiktas taip, kad nebūtų pažeista 4 straipsnyje nurodytų interesų apsauga.
- 113 Nagrinėjamu atveju priimdama sprendimą nesuteikti galimybės susipažinti su Vokietijos kanclerio laišku taikant Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje nurodytą išimtį Komisija rėmėsi ta aplinkybe, kad šio laiško

atskleidimas galėjo pakenkti visuomenės intereso, susijusio su Vokietijos Federacinės Respublikos ekonomine politika, apsaugai. Remiantis Vokietijos valdžios institucijų motyvais, kurie buvo nurodyti ginčijamame sprendime, Vokietijos kanclerio laiške buvo konfidencialus pareiškimas, parengtas tik vidaus reikmėms. Šiame laiške buvo aptariamas konfidencialus klausimas dėl Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonominės politikos. Šio laiško atskleidimas pažeistų konfidencialumą ir sukeltų grėsmę Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonominei politikai (žr. šio sprendimo 24 punktą).

114 Šie ginčijamo sprendimo motyvai, kad ir kokie trumpi būtų, vis dėlto yra tinkami atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir pakankami, kad ieškovei galėtų įvertinti atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su aptariamu dokumentu priežastis, o Sąjungos teismas – vykdyti jam tenkančią teisėtumo kontrolę.

115 Iš tikrųjų reikia pastebėti, kad bylos aplinkybės ieškovei yra gerai žinomos.

116 Pirma, ji susipažino su palankia Komisijos 2000 m. balandžio 19 d. nuomone dėl aptariamo pramoninio projekto vykdymo pagal Direktyvą 92/43 saugomoje Mühlenberger Loch vietovėje. Šiuo projektu buvo siekiama išplėsti bendrovės D. gamyklą, siekiant joje galutinai surinkti orlaivius A3XX. 2000 m. balandžio 19 d. nuomonėje Komisija konkrečiai įvertino įpareigojančias viršesnio visuomenės intereso priežastis pagal Direktyvos 92/43 6 straipsnio 4 dalį, kuriomis rėmėsi Vokietijos valdžios institucijos, kad įgyvendintų minėtą projektą, t. y. ekonominio ir socialinio pobūdžio priežastis, kaip antai labai didelė ekonominė šio projekto svarba Hamburgo miestui, Šiaurės Vokietijai ir Europos aeronautikos pramonei, nepaisant nepalankių išvadų, padarytų įvertinus projekto poveikį vietovei, ir nesant kitų galimybių. Dėl šių

įpareigojančių viršesnio visuomenės intereso priešasčių Komisija savo nuomonėje pripažino, kad neigiamas projekto poveikis buvo pateisinamas.

- 117 Antra, Komisija pateikė ieškovei visus iš Vokietijos valdžios institucijų kilusius Komisijos prašytus dokumentus, išskyrus Vokietijos kanclerio laišką, pridėdama juos prie ginčijamo sprendimo.
- 118 Šiomis aplinkybėmis nurodant, kad Vokietijos kanclerio laiške Komisijos pirmininkui buvo konfidencialus pareiškimas, kurio atskleidimas pakenktų Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių narių ekonominei politikai, ginčijamo sprendimo motyvai aiškiai atskleidžia, kodėl, Komisijos manymu, susipažinimas su šiuo dokumentu galėjo konkrečiai ir realiai pakenkti nagrinėjama išimtimi saugomam interesui. Nurodžius papildomą informaciją, kurioje, be kita ko, daroma nuoroda į konkretų minėtame dokumente pateikiamą pareiškimą, nurodyta išimtis galėtų netekti prasmės (šiuo klausimu žr. 111 punkte minėto 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 62 punktą).
- 119 Iš to išplaukia, kad Komisija nepažeidė pareigos motyvuoti.
- 120 Kalbant, antra, apie nagrinėjamos išimties taikymą šioje byloje, reikia išnagrinėti, ar vertinimas, kad Vokietijos kanclerio laiško atskleidimas galėjo pakenkti visuomenės intereso, susijusio su Vokietijos Federacinės Respublikos ekonomine politika, apsaugai, grindžiamas akivaizdžia Vokietijos valdžios institucijų klaida.

- 121 Kadangi šiomis išimtimis nukrypstama nuo kuo didesnės visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais principo, jos turi būti aiškinamos ir taikomos griežtai (žr. 82 punkte minėto 2007 m. vasario 1 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 63 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 122 Prieš nesutikdamos, kad ieškovės prašomi dokumentai būtų atskleisti, Vokietijos valdžios institucijos turėjo išnagrinėti, ar, atsižvelgiant į jų turimą informaciją, toks atskleidimas iš tikrųjų galėjo pakenkti vienam iš visuomenės intereso, saugomo išimtimis, kuriomis remiantis galima neleisti susipažinti, aspektų. Tam, kad būtų galima taikyti šias išimtis, rizika pakenkti visuomenės interesui turi būti protingai numatoma, o ne visiškai hipotetinė (105 punkte minėto Sprendimo *Kuijer prieš Tarybą* 55 ir 56 punktai ir 111 punkte minėto Sprendimo *WWF European Policy Programme prieš Tarybą* 39 punktas). Iš nusistovėjusios teismų praktikos išplaukia, jog paraiškos susipažinti su dokumentais nagrinėjimas turi būti konkretus (žr. 80 punkte minėto Sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Tarybą* 69 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Šis konkretus nagrinėjimas turi būti atliktas kiekvieno iš prašomų dokumentų atžvilgiu. Iš esmės iš Reglamento Nr. 1049/2001 matyti, kad visos jo 4 straipsnio 1–3 dalyse minimos išimties yra suformuluotos taip, lyg turėtų būti taikomos „dokumentui“ (žr. 80 punkte minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Tarybą* 70 punktą ir 2006 m. liepos 6 d. Sprendimo *Franchet ir Byk prieš Komisiją*, T-391/03 ir T-70/04, Rink. p. II-2023, 116 punktą).
- 123 Nagrinėjamu atveju, pirma, iš ginčijamo sprendimo matyti, kad ieškovės prašymas susipažinti su dokumentais buvo išnagrinėtas kiekvieno jame nurodyto dokumento atžvilgiu. Iš tikrųjų, kadangi Vokietijos valdžios institucijos neprieštaravo dėl aštuonių iš Hamburgo miesto ir Vokietijos Federacinės Respublikos kilusių dokumentų, atskirai nurodytų ginčijamame sprendime, atskleidimo, o tik prieštaravo dėl Vokietijos kanclerio laiško atskleidimo, nurodydamos šiuo atžvilgiu konkrečias priežastis, Komisija leido susipažinti su šiais aštuoniais dokumentais ir atsisakė atskleisti tik Vokietijos kanclerio laišką (žr. šio sprendimo 22 punktą).

- 124 Antra, Vokietijos valdžios institucijos nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai priėjo išvadą, kiek tai susiję su aptariamo dokumento konkrečiu nagrinėjimu, kad egzistavo rizika pakenkti Vokietijos Federacinės Respublikos ekonominei politikai, atskleidus Vokietijos kanclerio laišką. Atsižvelgiant į aptariamo projekto ekonominę svarbą, vertinimas, kad tokia rizika buvo protingai numatoma, o ne tik hipotetinė, nėra akivaizdžiai klaidingas.
- 125 Iš tikrųjų, pirma, iš Vokietijos valdžios institucijos pateiktų motyvų, kokie nurodyti ginčijamame sprendime matyti, jog tam, kad padarytų savo išvadą, jos konkrečiai išnagrinėjo Vokietijos kanclerio laišką. Vokietijos valdžios institucijos, pateikdamos savo prieštaravimą, rėmėsi šiame dokumente pateikiamu specialiu Vokietijos kanclerio pareiškimu, o ne tik abstrakčiomis aplinkybėmis, kaip antai aplinkybė, jog šį laišką parašė tuometinis Vokietijos kancleris.
- 126 Antra, kaip nurodė Komisija, ir ieškovė dėl to jai neprieštaravo, išnagrinėjus 2000 m. balandžio 19 d. nuomonę matyti, kad ekonominės politikos motyvai buvo esminiai, kiek tai susiję su aptariamos vietovės saugomo statuso panaikinimu. 2000 m. balandžio 19 d. nuomonėje iš esmės buvo keliamas klausimas, ar pagal Direktyvos 92/43 6 straipsnio 4 dalį buvo kitų įpareigojančių viršesnio visuomenės intereso priežasčių, kaip antai labai didelė bendrovės D. gamyklos išplėtimo siekiant galutinai surinkti orlaivius A3XX ekonominė vertė Hamburgo miestui, Šiaurės Vokietijai ir Europos aeronautikos pramonei, pateisinančių šio projekto įgyvendinimą, nepaisant nepalankių išvadų įvertinus projekto poveikį aptariamai vietai ir nesant kitų galimybių. Šių ekonominės politikos motyvų ieškovė neginčijo.
- 127 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia padaryti išvadą, kad vertinime, jog Vokietijos kanclerio laiško atskleidimas galėjo pakenkti visuomenės interesui, susijusiam su Vokietijos Federacinės Respublikos ekonomine politika, nėra akivaizdžios Vokietijos valdžios institucijų klaidos.

- 128 Ši išvada negali būti paneigta ieškovės argumentais, kad, atsižvelgiant į laiką, praėjusį nuo Vokietijos kanclerio laiško išsiuntimo, atsisakymas suteikti galimybę susipažinti nebėra pateisinamas atsižvelgiant į šio laiško turinį pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalį, ir kad Komisija turėjo iš naujo apsvarstyti priežastis, dėl kurių šis laiškas nebuvo atskleistas.
- 129 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalį aptariamoms išimtys taikomos tik tokiam laikotarpiui, per kurį apsauga pateisinama atsižvelgiant į dokumento turinį. Jos gali galioti ne ilgiau kaip 30 metų.
- 130 Nagrinėjamu atveju ieškovė tik savo pastabose dėl Suomijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimo mini teisės susipažinti išimčių taikymą *ratione temporis* pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalį. Iš tikrųjų ieškinyje nėra argumentų dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies. Suomijos Respublika savo įstojimo į bylą paaiškinime nurodo tariamą Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalies pažeidimą, tik kiek tai susiję su šio reglamento 4 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje numatyta teisės susipažinti išimtimi, susijusia su Komisijos sprendimų priėmimu. Savo pastabose dėl šio paaiškinimo ieškovė pritarė Suomijos Respublikos pareikštai idėjai ją išplėsdama ir su šiuo ieškinio pagrindu susijusioms išimtims.
- 131 Reikia pastebėti: ieškinio ir jame išdėstytų kaltinimų priimtino savybės yra imperatyvaus pobūdžio, prireikus Bendrasis Teismas gali jas išnagrinėti savo iniciatyva pagal savo Procedūros reglamento 113 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2010 m. balandžio 15 d. Teisingumo Teismo nutarties *Makhteshim-Agan Holding ir kt. prieš Komisiją*, C-517/08 P, 54 punktą ir 2009 m. rugsėjo 9 d. Pirmosios instancijos teismo

sprendimo *Brink's Security Luxembourg prieš Komisiją*, T-437/05, Rink. p. II-3233, 54 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

- 132 Iš Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto ir 48 straipsnio 2 dalies išplaukia, kad procesą pradedančiame ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka ir kad vykstant procesui negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.
- 133 Tačiau tai, kad per procesą Pirmosios instancijos teisme ieškovas susipažino su tam tikra teisine aplinkybe, nereiškia, kad ji yra teisinė aplinkybė, kuri tapo žinoma vykstant procesui. Dar būtina, kad anksčiau šis ieškovas nebūtų turėjęs galimybės žinoti šios aplinkybės (šiuo klausimu žr. 2007 m. kovo 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *France Télécom prieš Komisiją*, T-340/04, Rink. p. II-573, 164 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką). Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad iš bylos medžiagos nematyti, jog ieškovė negalėjo žinoti apie galimą aptariamų teisės susipažinti išimčių taikymo *ratione temporis* pažeidimą.
- 134 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, darytina išvada, kad ieškovės argumentai dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies yra nepriimtini, nes jie sudaro naują ieškinio pagrindą, kuris ieškinyje nebuvo nurodytas. Be to, reikia pastebėti, kad šiais argumentais neišplečiami ieškovės ieškinyje nurodyti pagrindai.
- 135 Iš tikrųjų, priešingai nei teigia ieškovė ir įstojusios į bylą šalys, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalis nėra neatskiriama susijusi su šio straipsnio 1–3 dalimis. Tiesa, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalis turi būti kartu

taikoma su šio straipsnio 1–3 dalyse numatytais teisės susipažinti išimtimis. Vis dėlto negalima daryti išvados, kad dalies šių nuostatų pažeidimo nurodymas prilygsta visų šių nuostatų pažeidimo nurodymui. Kaltinimas, susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies pažeidimu, neturi glaudaus ryšio su ieškinio pagrindais, kuriuos ieškovė nurodė dėl šio straipsnio 1–3 dalių pažeidimo. Iš tikrųjų, nors Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytų išimčių konkretus nagrinėjimas neabejotinai yra sąlyga, būtina, jog būtų galima pripažinti aptariamų išimčių taikymą *ratione temporis*, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalyje nurodomos ne jų taikymo sąlygos, numatytos šio straipsnio 1–3 dalyse, bet jų ribotas taikymas laiko atžvilgiu.

¹³⁶ Bet kuriuo atveju reikia pastebėti, jog iš bylos dokumentų nematyti, kad aptariamo visuomenės intereso apsauga nebebuvo pateisinama ginčijamo sprendimo priėmimo momentu, atsižvelgiant į Vokietijos kanclerio laiško turinį. Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad argumentams dėl tariamo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalies pažeidimo pagrįsti nei ieškovė, nei įstojusios į bylą šalys nenurodo kitų aplinkybių, išskyrus praėjusį laiką ir elementų, galinčių paneigti pateiktų argumentų, susijusių su ekonomine politika, svarbą.

¹³⁷ Aptariamame laiške nurodomas Vokietijos kanclerio pareiškimas, susijęs su bendrovės D. gamyklos išplėtimo siekiant galutinai surinkti orlaivius A3XX Mühlenberger Loch vietovėje, saugomoje pagal Direktyvą 92/43, projekto įgyvendinimu. Kaip buvo konstatuota, ekonominiai motyvai Hamburgo miestui, Šiaurės Vokietijai ir Europos aeronautikos pramonei buvo esminiai sprendžiant dėl Mühlenberger Loch vietovės statuso panaikinimo. Atsižvelgiant į Vokietijos kanclerio laiške padarytą pareiškimą, susijusį su labai svarbiu klausimu Vokietijos Federacinės Respublikos ekonominei politikai, aštuonerių metų laikotarpis, kuris praėjo nuo Vokietijos laiško išsiuntimo (2000 m. kovo 15 d.) ir ginčijamo sprendimo priėmimo (2008 m. birželio 19 d.), turi

būti laikomas laikotarpiu, per kurį aptariamo visuomenės intereso, t. y. Vokietijos Federacinės Respublikos ekonominės politikos, apsauga buvo pateisinama.

- ¹³⁸ Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, reikia daryti išvadą, kad Komisija teisingai atsisakė atskleisti Vokietijos kanclerio laišką, Vokietijos Federacinei Respublikai pareiškus prieštaravimą pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, remiantis šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirtoje įtraukoje nurodyta išimtimi dėl visuomenės intereso, susijusio su valstybės narės ekonomine politika, apsaugos.
- ¹³⁹ Todėl nebereikia nagrinėti nei kaltinimo susijusio su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečios įtraukos, dėl teisės susipažinti išimtimi dėl su tarptautiniais santykiais susijusio visuomenės intereso apsaugos pažeidimu, nei antrojo ieškinio pagrindo dėl šio reglamento 4 straipsnio 3 dalies antros pastraipos, susijusios su išimtimi dėl sprendimų priėmimo apsaugos, pažeidimo.

Dėl tariamo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies pažeidimo

Šalių argumentai

- ¹⁴⁰ Suomijos Respublika tvirtina, kad Komisija neįvykdė savo pareigos pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalį įvertinti galimybę leisti susipažinti su kai kuriomis aptariamo dokumento dalimis. Komisija neturėjo tik nukreipti į atitinkamos valstybės narės pareiškimą, kad ši atsisakė leisti susipažinti su visu aptariamu dokumentu.

- 141 Atsakydama į Bendrojo Teismo pateiktą klausimą dėl jos argumentų priimtinumą, Suomijos Respublika, palaikoma ieškovės, Danijos Karalystės ir Švedijos Karalystės, pabrėžia, kad jie yra priimtini, nes Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalis neatskiriamai susijusi su šio straipsnio 1–3 dalimis.
- 142 Komisija nesutinka su Suomijos Respublikos argumentais.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 143 Bendrasis Teismas savo iniciatyva bet kuriuo metu gali patikrinti, ar viešosios tvarkos požiūriu nėra draudimo tęsti bylos nagrinėjimą, įskaitant ir įstojusios į bylą šalies pateikto argumento priimtinumą (šiuo klausimu žr. 1961 m. vasario 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukščiausiąją Valdybą*, 30/59, Rink. p. 1, 37 punktą).
- 144 Reikia konstatuoti, kad argumentus dėl tariamo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies, susijusios su klausimu dėl galimybės susipažinti su kai kuriomis aptariamo dokumento dalimis, pažeidimo pateikė tik Suomijos Respublika. Ieškovė tokių argumentų nenurodė.
- 145 Šiuo atžvilgiu reikia pastebėti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtą pastraipą, taikomą Bendrajam Teismui vadovaujantis šio statuto 53 straipsniu, prašyme įstoti į bylą nurodomi paaiškinimai gali būti pateikiami tik vienos iš pagrindinių šalių reikalavimams paremti. Be to, pagal Procedūros reglamento 116 straipsnio 3 dalį įstojantis į bylą asmuo pripažįsta ginčą toki, koks jis yra jo įstojimo metu. Nors šiomis nuostatomis nedraudžiama, kad įstojęs į bylą asmuo pateiktų kitokius nei jo palaikomos šalies argumentus, tai įmanoma tik su sąlyga, kad jis nekeičia bylos dalyko ir kad įstojimu siekiama palaikyti šalies pateiktus reikalavimus

(šiuo klausimu žr. 143 punkte minėto Sprendimo *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg prieš Aukščiausiąją Valdybą* 37 punktą ir 80 punkte minėto Sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Komisiją* 52 punktą).

¹⁴⁶ Nagrinėjama atveju byla, kurią ieškovė pradėjo prieš Komisiją, siekiama panaikinti ginčijamą sprendimą. Ji susijusi, pirma, su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies taikymo pasekmėmis, ir, antra, su to paties reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečioje ir ketvirtoje įtraukose ir 3 dalies antroje pastraipoje nurodytų teisės susipažinti išimčių tariamu pažeidimu. Nei ieškinyje, nei atsiliepime nebuvo argumentų dėl minėto reglamento 4 straipsnio 6 dalies tariamo pažeidimo. Be to, ieškovė aiškiai ieškinyje nurodė, kad neginčijo ginčijamo sprendimo, kiek jis susijęs su daliniu susipažinimu. Tariamą Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies pažeidimą pirmą kartą nurodė Suomijos Respublika įstojimo į bylą paaiškinime.

¹⁴⁷ Priešingai nei teigia Suomijos Respublika, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalis nėra neatskiriama susijusi su šio straipsnio 1–3 dalimis. Iš tikrųjų, nors Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse nurodytų išimčių konkretus nagrinėjimas neabejotinai yra sąlyga, būtina, kad būtų galima suteikti galimybę susipažinti su kai kuriomis aptariamo dokumento dalimis (šiuo klausimu žr. 80 punkte minėto Sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Komisiją* 73 punktą; 122 punkte minėto Sprendimo *Franchet ir Byk prieš Komisiją* 117 punktą ir 2010 m. sausio 19 d. Sprendimo *Co-Frutta prieš Komisiją*, T-355/04 ir T-446/04, Rink. p. II-1, 124 punktą), tokios galimybės nagrinėjimas neapima šio straipsnio 1–3 dalyse numatytų nagrinėjamų išimčių taikymo sąlygų. Reikalavimas atlikti tokį nagrinėjimą išplaukia iš proporcingumo principo. Iš tikrųjų Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies atveju turi būti išnagrinėta, ar tuomet, kai atsakoma suteikti galimybę susipažinti su dokumentu, siekiamas tikslas gali būti pasiektas net tada, kai bus išlaptintos tik tos dalys, kurios gali pakenkti saugomam visuomenės interesui (šiuo klausimu žr. 2001 m. gruodžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Taryba prieš Hautala*, C-353/99 P,

Rink. p. I-9565, 27–29 punktus ir 111 punkte minėto Sprendimo *WWF European Policy Programme prieš Tarybą* 50 punktą).

- ¹⁴⁸ Taigi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies taikymo sąlygos nagrinėjamos atskirai ir kitoje nagrinėjimo stadijoje nei ta, per kurią nagrinėjamos šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytos teisės susipažinti išimtyms (šiuo klausimu žr. 111 punkte minėtų 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Sison prieš Tarybą* 86–89 punktus ir Sprendimo *WWF European Policy Programme prieš Tarybą* 47–55 punktus). Tik dėl galimo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies pažeidimo gali būti panaikinas sprendimas dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti iš dalies.
- ¹⁴⁹ Iš to išplaukia, kad Suomijos Respublikos nurodyti argumentai dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalies pažeidimo nėra susiję su ginčo dalyku, kurį nurodė pagrindinės bylos šalys, ir todėl pakeičia šio ginčo aplinkybes. Todėl šie argumentai turi būti atmesti kaip nepriimtini.

Dėl prašymo pateikti nagrinėjamą dokumentą

Šalių argumentai

- ¹⁵⁰ Ieškovė prašo Bendrojo Teismo nurodyti Komisijai taikant tyrimo priemones pagal Procedūros reglamento 66 straipsnio 1 dalį pateikti Vokietijos kanclerio laišką tam, kad jis galėtų išnagrinėti jo turinį ir taip nustatyti, ar ir kiek šiam laiškui taikomos Komisijos nurodytos išimtyms.

151 Komisija ir įstojusios į bylą šalys nepareiškė nuomonės dėl ieškovės prašymo.

Bendrojo Teismo vertinimas

152 Kaip matyti iš išdėstytų samprotavimų, Bendrasis Teismas, remdamasis prašymais, ieškinio pagrindais ir argumentais, kuriuos šalys pateikė vykstant procesui, gali priimti sprendimą dėl šio ieškinio.

153 Todėl reikia atmesti ieškovės prašymą, kad Komisijai būtų nurodyta pateikti Vokietijos kanclerio laišką (šiuo klausimu žr. 2008 m. rugsėjo 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Williams prieš Komisiją*, T-42/05, neskelbiamo Rinkinyje, 130 ir 131 punktus).

154 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

155 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Be to, pagal šio straipsnio 4 dalį į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos pačios padengia savo išlaidas.

- 156 Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo bei Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios reikalavimus. Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. IFAW *Internationaler Tierschutz-Fonds gGmbH* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Martins Ribeiro

Wahl

Dittrich

Paskelbta 2011 m. sausio 13 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.